

کشورهای همسایه بخش زیادی از قطب گردشگری سلامت مشهد را از آن خود کردند

قافیه گردشگری سلامت را با ختیم!

آرزو جاودانی

گزارش روز

مشهد به واسطه وجود بیمارگاه امام رضا (ع) هر ساله میزبان بیش از ۳۰ میلیون زائر ایرانی و حدود ۴ میلیون زائر خارجی است. مشهد افزون بر حرم امام رضا (ع) جاذبه‌های گردشگری بی شماری دارد که خاطراتی ارزشمند و به یادماندنی را برای گردشگران و مسافران رقم می‌زند. اما به موازات پیشرفت هایی که در سیستم پزشکی و بهداشتی در مشهد صورت گرفته است سال ۹۸ مشهد میزبان ۸۶ ملیت گوناگون از جای جای جهان برای درمان بود و این عدد در ایام همه گیری کرونا به ۳۰ ملیت کاهش یافت.
با این حال باظرفیت هایی که مشهد در حوزه درمان دارد در حال از دست دادن جایگاه خود در بین کشورهای رقیب است.
در این گزارش با زائران غیر ایرانی هم کلام شدیم و مشکلاتشان را بررسی کردیم.
در ادامه با حسین نکونام، رئیس جامعه حرفه ای گردشگری سلامت کشور، و داوود خوش شکن، مدیر گردشگری سلامت دانشگاه علوم پزشکی مشهد، درباره فرصت ها و تهدید های پیش روی گردشگری سلامت به گفت و گو نشستیم.

- سودی که به چیب دلال می رود

یکی از کلینیک های زیبایی پوست و موی مشهد را که سابقه و استقبال گردشگران خارجی از این مجموعه زبان زد است انتخاب می کنم و به آنجا سری می زنم. بعد از ورود به کلینیک و سالن انتظار، دریافتم که تنها فرد ایرانی حاضر در جمع حدودا ۳۰ نفره من هستم. جایی برای نشستن پیدا کردم تا به رصد بهتر شرایط بپردازم در این میان حضور پررنگ گردشگران عرب اعم از زن و مرد توجهم را جلب کرد. در چنین فضایی برخی افراد مسلط به زبان فارسی و عربی هم بودند، به طوری که مسیر میان پذیرش و محل نشستن بیمار را دائم در حال رفت وآمد

بودند، وقتی برای نزدیک شدن به یکی از زنان عرب و باز کردن باب صحبت در صندلی خالی کنارش نشستم با اعتراض فردی که بعدا فهمیدم یک دلال است مواجه شدم، فردی که اصلتش ایرانی نبود اما عرب زبان و مسلط به زبان فارسی بود که کارش راهنمایی گردشگران عرب در میان فارسی زبانان بود. این فرد به واسطه فعالیتش به خوبی از همه مراحل درمانی، مطب ها و مراکز درمانی آگاهی داشت و با توجه به شناختی که از ذائقه هم وطنانش داشت و البته اعتمادی که صرفا به دلیل خودی بودن از آن بهره می برد، قادر به کنترل ماجرای درمان و گردشگر بود. در این میان اجازه ارتباط گیری هیچ فردی

بودند، وقتی برای نزدیک شدن به یکی از زنان عرب و باز کردن باب صحبت در صندلی خالی کنارش نشستم با اعتراض فردی که بعدا فهمیدم یک دلال است مواجه شدم، فردی که اصلتش ایرانی نبود اما عرب زبان و مسلط به زبان فارسی بود که کارش راهنمایی گردشگران عرب در میان فارسی زبانان بود. این فرد به واسطه فعالیتش به خوبی از همه مراحل درمانی، مطب ها و مراکز درمانی آگاهی داشت و با توجه به شناختی که از ذائقه هم وطنانش داشت و البته اعتمادی که صرفا به دلیل خودی بودن از آن بهره می برد، قادر به کنترل ماجرای درمان و گردشگر بود. در این میان اجازه ارتباط گیری هیچ فردی

بودند، وقتی برای نزدیک شدن به یکی از زنان عرب و باز کردن باب صحبت در صندلی خالی کنارش نشستم با اعتراض فردی که بعدا فهمیدم یک دلال است مواجه شدم، فردی که اصلتش ایرانی نبود اما عرب زبان و مسلط به زبان فارسی بود که کارش راهنمایی گردشگران عرب در میان فارسی زبانان بود. این فرد به واسطه فعالیتش به خوبی از همه مراحل درمانی، مطب ها و مراکز درمانی آگاهی داشت و با توجه به شناختی که از ذائقه هم وطنانش داشت و البته اعتمادی که صرفا به دلیل خودی بودن از آن بهره می برد، قادر به کنترل ماجرای درمان و گردشگر بود. در این میان اجازه ارتباط گیری هیچ فردی

مدیر گردشگری سلامت دانشگاه علوم پزشکی مشهد: مشهد بهشت گردشگران سلامت است

گفت و گو

گردشگر سلامت در حقیقت فردی است که در مسیر گردشگری خود با هر هدفی می خواهد از امکانات درمانی و سلامتی هم بهره مند شود، بنابراین این گردشگر آیتم هایی دارد که کشورهایی که می توانند برای این بخش از گردشگران مأخذ و محل اعزام باشند باید به این آیتم ها و نیازها توجه وافر داشته باشند.

داود خوش شکن مدیر گردشگری سلامت دانشگاه علوم پزشکی مشهد در ابتدای گفته هایش مشهد را به عنوان قطب گردشگری سلامت کشور معرفی کرد و افزود: گردشگران در مشهد با هدف زیارت سفر می کند در کنارش از خدمات حوزه سلامت، درمان های پاتولوژیک و زیبایی هم بهره خواهد برد که در عین حال کیفیت خدمات و مهم تر از آن تعرفه پایین خود به خود موجب جذب این نوع گردشگران و بدل شدن یک شهر یا کشور به عنوان قطب گردشگری سلامت می شود.

وی ادامه داد: در چنین شرایطی کلان شهر مشهد دارای همه ویژگی های مورد نیاز است. در مرحله اول وجود بیمارگاه ملکوتی امام رضا^ع است که مهم ترین جاذبه زیارتی برای گردشگران است و در کنار آن منابع انسانی متناسب و پزشکان حاذق دارای رتبه علمی، تجهیزات بسیار پیشرفته پزشکی و افراد آشنا با این دستگاه ها، هتلینگ و فضای فیزیکی استاندارد و همچنین قیمت پایین و مقرون به صرفه تعرفه ها و یکپج های درمانی گردشگری سلامت از مهم ترین ویژگی های دانشگاه علوم پزشکی مشهد در جذب توریست و گردشگر سلامت از کشورهای هم جوار یادورتر به شمار می رود.

- یک گردشگر سلامت، ایجاد ۱۰۰ شغل

او با اشاره به اینکه ورود یک گردشگر سلامت برای درمان در یک بیمارستان موجب درآمدزایی برای بیش از ۱۰۰ شغل می شود، ادامه داد: در بیماردهای علمی مشخص شده است به ازای ورود هر چهار گردشگر سلامت یک شغل ایجاد می شود، به این معنا که با ورود هزار گردشگر ۲۵۰ شغل ایجاد می شود که ظرفیت های فراوانی را به رفغان می آورد. خوش شکن اظهار کرد: در گذشته به دلیل آماده نبودن زیرساخت ها و ورود و اقدام افراد غیرمعتبر شاهد سوء استفاده و ایجاد اختلال در رضامندی گردشگران بودیم اما اکنون دانشگاه مشهد پای

عکس: جواد کرمانی | شهرآر

سلامتی، درمانی و زیبایی، آشنا نبودن ایرانیان و گردشگران به زبان یکدیگر، فعالیت و رفتار خاص دلالان و راهنمایان عرب و ایرانی- این گردشگران که بعضا با اعتراض ایرانیان برای بدون نوبت راه افتادن کارشان مواجه اند شاهد نوعی جو و نگاه منفی ایرانیان، به خاطر تجربه ای شبیه احساس خورده شدن حقشان توسط گردشگران خارجی هستیم؛ نگاهی که می تواند بسیار آسیب زا و منجر به برخوردهای ناشایست با این گردشگران و در نتیجه تهدیدی برای رونق و توسعه این بخش از گردشگری باشیم.

- زبان، چالش جدی زائران غیر ایرانی

«زبان» به عنوان نخستین راه ارتباطی میان انسان ها محسوب می شود که متأسفانه در کمال ناباوری شاهد تداوم چالش در این زمینه برای ارتباط گیری میان ایرانیان و گردشگران هستیم. همین امر زمینه سوء استفاده افراد سودجو و البته مسلط به زبان را فراهم کرده است. ضمن اینکه امکان برقراری ارتباط مؤثر میان مردم با گردشگران رامنفتی می کند. ایران و البته خراسان رضوی در گردشگری سلامت به دلیل تجهیزات سطح بالای پزشکی، ارزان بودن خدمات، وجود متخصصان توانمند در عرصه پزشکی و غیره از مقاصد مطلوب و جذاب برای گردشگران سلامت و بیماران خارجی تا قبل از شیوع ویروس کرونا بوده است. هم گیری کرونا حیات گردشگری سلامت را همچون بسیاری از عرصه ها و بخش ها با تهدید جدی مواجه

عکس: فریون رضوی

پزشکی مشهد اقدام به جذب هرچه بیشتر گردشگران کنیم. وی ادامه داد: از جمله اقدامات جدید انجام شده فعال شدن دفتر گردشگری سلامت در همه مراکز درمانی دارای مجوز درمانی برای گردشگران سلامت با حضور دو کارشناس مسلط به زبان عربی و انگلیسی با هدف راهنمایی مؤثر گردشگران و جلوگیری از سردرگمی آنان است. معرفی خدمات درمانی به گردشگران با اعلام تعرفه ها به ادبیات بین المللی و یورو و دلار، اعلام این خدمات و بهای آن ها بر روی سایت دانشگاه علوم پزشکی مشهد و سایت همه مراکز درمانی از دیگر اقدامات تسهیل گرانه است.

این مسئول با بیان اینکه تعرفه خدمات پزشکی برای گردشگران سلامت بر اساس مصوبات هیئت امنا و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تعیین و اعمال می شود، افزود: تعرفه خدمات درمانی برای شهروندان ایرانی همراه با پارانه دولت است و بیمار خارجی که فاقد هرگونه مدارک اقامتی باشد به عنوان گردشگر محسوب و نرخ خدمات بر اساس تعرفه ابلاغی برایش اعمال می شود. وی ادامه داد: به عنوان نمونه تعرفه خدمات آنژیوگرافی (باز کردن سرگ قلب) یا عمل جراحی قلب باز برای گردشگران معادل ۲ هزار و ۵۰۰ دلار است که این خدمات در منطقه کمتر از ۷ تا ۸ هزار دلار نیست. مدیر گردشگری سلامت دانشگاه علوم پزشکی مشهد با اشاره به ذائقه و استقبال گردشگران خارجی از خدمات درمانی و زیبایی این شهر گفت: در بخش درمانی بیشترین استفاده از خدمات درمانی بیماری های چشمی، قلبی و عروقی، زنان و نازایی، استخوان و مفاصل بوده است. خوش شکن افزود: در بخش زیبایی نیز بیشترین مراجعه به ترتیب برای کاشت مو، رینوپلاستی (عمل زیبایی بینی)، عمل پلک و پیکر تراشی بوده که نکته جالب آن بیشتر بودن استقبال گردشگران مرد از عمل های زیبایی نسبت به گردشگران زن است. وی با اشاره به اینکه سطح علمی و پزشکی در کشورهای اطراف ما به شدت ضعیف است و این مسئله ظرفیت فراوانی برای جذب گردشگر سلامت برای ما فراهم می کند افزود: در پی توسعه روابط با کشورهای همسایه که توسط رئیس جمهور با کشورهای همسایه کلید خورده است، ریاست دانشگاه علوم پزشکی مشهد نیز بر روی ارتباط با کشور عراق، ترکمنستان،

گفت و گو

رئیس جامعه حرفه ای گردشگری سلامت کشور در گفت و گو با شهر آرایان کرد

حضور رقبای جدی برای ایران در گردشگری سلامت

با کم رنگ شدن شیوع ویروس کرونا شاهد جان گرفتن دوباره گردشگری سلامت در ایران و کشورهای منطقه هستیم . حیات دوباره گردشگری سلامت با تفاوت هایی همراه است که بر ایمان چندان خوشایند نیست و آن ورود پرقوت کشورهای دیگر در این حوزه و تلاش جدی برای جذب گردشگران سلامت در منطقه است. این ها را حسین نیکونام رئیس جامعه حرفه ای گردشگری سلامت خراسان رضوی بیان می کند و می گوید: بدون انجام هیچ اقدام خاصی امیدوار بودیم در پسا کرونا شاهد بازگشت و تجربه مجدد حضور پررنگ گردشگران به ایران و مشهد به عنوان قطب گردشگری منطقه باشیم متأسفانه عقب ماندگی دو سال گذشته ما در هر دو بخش خصوصی و دولتی در شرایطی رقم می خورد که کشورهایی همچون ترکیه، هندوستان، امارات، اردن و سوریه اقدام به استفاده صحیح از شرایط ناشی از کرونا و تقویت زیرساخت های گردشگری سلامت و کسب آمادگی برای خیز بلند در این حوزه کرده اند.

- وقتی که زیرساخت ها در جا می زند

وی ادامه داد: افزایش سطح کمی و کیفی تجهیزات زیرساختی در این زمینه، رشد و توسعه خدمات هتلینگ، توسعه تبلیغات برای جذب گردشگر و فراهم آوردن تسهیلات برای گردشگران سلامت تمام آن چیزی است که در دو سال گذشته در این کشورها رخ داد اما در ایران شاهد در جازدن و توقف کامل در همه زیرساخت ها بودیم. وی تصریح کرد: این شرایط فریز شده موجب شد همچنان به اندازه ۲.۵ سال گذشته دچار عقب ماندگی در این حوزه باشیم، به طوری که چشم اندازهای بازار نشان می دهد بیش از ۷۰ درصد گردشگری سلامت منطقه را طی دو سال آینده کشور ترکیه جذب خواهد کرد. نیکونام گفت: تنها راه برای خروج از این وضعیت حمایت بخش دولت، هماهنگی میان دستگاه های دولتی متولی و ورود پرقوت بخش خصوصی به این حوزه است که البته اصلاح قوانین و مقررات، تسهیل ورود گردشگران سلامت و به روز رسانی جدی تجهیزات نیز در عین حال باید محقق شود.

وی اظهار کرد: بهانه کرونا در بخش دولتی برای توقف فعالیت ها موجب شد رقبای ما از این گپ پیش آمده به شکلی استفاده کنند که حتی آرام آرام شاهد روی آوردن مسلمانان عراق به سمت ترکیه و نیز سنت به سمت اردن هستیم.

خروج درآمد ارزی گردشگران سلامت توسط دلالان عراقی نیکونام یکی از چالش های مهم حوزه گردشگری سلامت را فعالیت افرادی تحت عنوان دلال، مترجم یا راهنما (لیدر) دانست که هنوز هم برقرار است. او افزود: در میان این افراد شاهد حضور افراد توانمند هم هستیم اما به دلیل نداشتن قدرت در بخش خصوصی و نیز یک صدا نبودن بخش دولتی در این زمینه شاهد نبود سامان دهی و جولان دلالان و آسیب زا بودن فعالیت این گروه به دلیل اخذ مبالغ کلان از آن ها هستیم.

وی ادامه داد: فعالیت دلالان عراقی در این میان پدیده ای است که چالش بزرگ تری را تحمیل می کند و آن هم خروج ارز و درآمد در بخش گردشگری سلامت به خارج از کشور است که ضر به مهلکی به درآمد ارزی ما در این بخش وارد می آورد.

وی تصریح کرد: این گروه دلالان اگرچه تعداد آن ها بسیار کم شمار و در حدود ۲۰۰ نفر است و بیشتر در مشهد هستند، بیش از ۳۰ تا ۴۰ درصد گردشگران سلامت را در اختیار دارند و درآمد حاصل از این بخش را به جیب می زنند و در نهایت از کشور خارج می کنند و مردم ما از این درآمد بی نصیب می مانند.

رئیس جامعه حرفه ای گردشگری سلامت خراسان رضوی گفت: تعداد ۶ هزار دلال و مترجم در مشهد شناسایی شده اند که تعداد ۷۰۰ نفر افرادی هستند که در حال فعالیت و دارای رعایت حداقل های فرهنگی و ارتباطی هستند.

وی ادامه داد: در عین حال راهنماها و مترجمان فصلی را هم در مشهد شاهدیم که از استان های جنوبی وارد شهرهایی مانند مشهد، قم، تهران و شیراز می شوند و بی توجه به عواقب فرهنگی و از بین بردن اعتماد گردشگران اقدام به سوء استفاده مالی از گردشگران و دریافت مبالغ کلان از آن ها می کنند که این خود چالش و آسبیبی جدی و دارای تبعات جبران ناپذیر است.

وی گفت: همراهی ورود مؤثر معاونت هماهنگی امور زائران استانداری خراسان رضوی در کنار مجموعه دانشگاه علوم پزشکی مشهد و میراث فرهنگی در سطح استانی و ملی از ضرورت هایی است که باید در حوزه گردشگری سلامت به آن توجه شود.

نیکونام اظهار کرد: دلالان عراقی بیماران را از مبدأ شناسایی و به همراه می آورند اما دلال ایرانی از کف بازار اقدام به شناسایی و جذب این بیماران می کند و به همین دلیل بسیار در این زمینه عقب تر از اتباع عراقی است.

- کاهش ارزش ریال و کاهش درآمد ارزی

این فعال حوزه گردشگری سلامت افزود: متأسفانه هیچ ساختار مشخصی در وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و نیز وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی وجود ندارد تا آمار و اطلاعات دقیقی از وضعیت گردشگری سلامت و درآمد های حاصل از آن داشته باشیم.

نیکونام گفت: متأسفانه همه مدیران و مسئولان دولتی صرفا بر اساس اطلاعات و آمار اینترنتی گذشته اقدام به ارائه آمار و میزان درآمد ارزی در این حوزه می کنند.

وی گفت: تا چند سال پیش درآمد ارزی هر گردشگر سلامت ۳ هزار دلار اعلام می شد که اکنون این میزان واقعی نیست و با کاهش ارزش ریال ایران در جریان تورم این میزان به صورت میانگین به هزار دلار رسیده است. وی افزود: آنچه بیش از هر تحریم و تبعات ناشی از آن به کشور ما آسیب میزند، سوء مدیریت است. زیرا به دلیل سوء مدیریت ها شاهد خسارات جبران ناپذیری در حوزه گردشگری سلامت هستیم. وی با بیان اینکه طبق برآورد سازمان همکاری کشورهای اسلامی، ایران می تواند سالانه ۱۰ میلیارد دلار ازآوری تنها از محل گردشگری سلامت داشته باشد، گفت: اما متأسفانه مسئولان ما به همین چند صد میلیون دلار دل خوش و خرسندند و به هیچ وجه به دنبال گرفتن سهم ایران از بازار جهانی نیستند. رئیس جامعه حرفه ای گردشگری سلامت کشور گفت: سامانه ای با عنوان سامانه جامع مدیریت گردشگری سلامت ایران در کشور طراحی شد که هدف از آن سامان دهی وضعیت ورود، خروج و خدمات دهی به گردشگران سلامت بود اما به دلیل بی مهری و تخصیص نیافتن بودجه شاهد توقف فعالیت آن هستیم.

شهرآر

SHAHRAHNEWS.IR
۴شنبه
۱۳ شهریور ۱۴۰۱
شماره ۱۳۷۵۵

۱۳

عکس: جواد کرمانی | شهرآر

دولت

دولت

دولت

دولت

دولت

دولت

دولت

دولت